

Smith i la llibertat política

El cànon de la història del pensament polític i econòmic occidental que va quedar fixat a principis del segle XX, i que avui continua ensenyant-se a les nostres universitats mantenint el fil conductor que va d'Aristòtil i Plató a Marx i Mill, té algunes virtuts pedagògiques estimables però amaga defectes i prejudicis que distorsionen dramàticament la nostra capacitat per comprendre adequadament els antecedents del món modern. En els darrers 40 anys han proliferat anàlisis com els de l'Escola de Cambridge (amb Quentin Skinner i J.G.A. Pocock al capdavant) que han evidenciat problemes greus de contextualització històrica en el cànon, els quals obliguen a fer un treball de reinterpretació de les tradicions en què cada autor va desenvolupar el

seu pensament i la seva pràctica sense caure en el parany de revisar el passat a partir de les categories conceptuals del present.

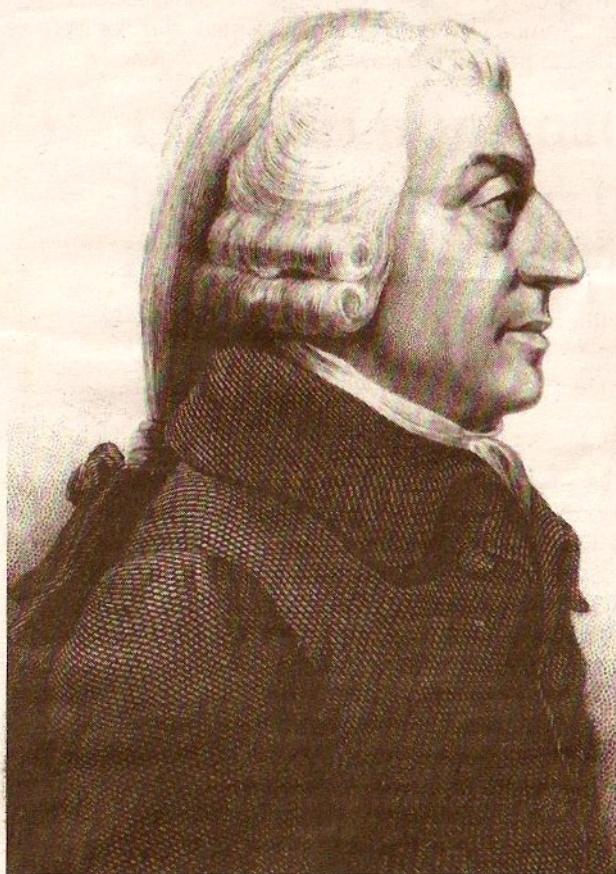
La publicació de l'excel·lent llibre de l'investigador David Casassas *La ciudad en llamas. La vigencia del republicanismo comercial de Adam Smith* ha d'entendre's en aquest context metodològic. Però una de les principals virtuts és la d'ultrapassar les limitacions de l'Escola de Cambridge per oferir-nos una redescoberta complexa, historiogràficament competent i profundament política d'un autor tan canònicament caricaturitzat com Adam Smith.

Una empresa gens fàcil. Perquè en la divisió contemporània del treball intel·lectual ens resulta fàcil entendre que hi ha economistes, politòlegs, sociòlegs, historiadors i filò-

sòfs morals. Si ens preguntem sobre quin d'aquests camps conreava Smith, la resposta ens obliga a repensar les categories que ens són familiars perquè, com mostra Casassas convincentment, l'autor escocès és un dels últims que representa el món social en termes d'una disciplina avui fragmentada que comprèn totes les altres: l'economia política. Com a resultat d'aquesta categorització, nocions com ara *propietat, societat civil, llibertat i mercat* prenen un significat històric que havia quedat emmascarat per una tradició liberal que n'ha mitigat la dimensió política i potenciat una lectura econòmica descontextualitzada.

Malgrat l'intimidador mite infundat d'un Adam Smith partidari del lliure mercat sense restriccions, fundador del liberalisme i artífex del ca-

pitalisme modern, el text de Casassas ens presenta un Smith que defensa un sistema de mercat promotor d'una llibertat que implica que la funció civilitzadora de les institucions polítiques consisteixi a garantir al conjunt de la ciutadania la capacitat de produir i de comerciar, d'emprendre projectes de vida. D'aquí que adverteixi de les distorsions i perills associats als mercats no regulats i lliurats al domini de monopolis i oligopolis. Segons la felicitat de Casassas *la ciutat en flames*, el món en què visqué Smith, en raient transformació d'un capitalisme agrari a un capitalisme comercial de nova planta, corria el risc de perir calcinat sota les flames dels mercats depredadors, destruint vincles socials i les condicions que afavorien l'autonomia moral.

**La ciudad
en llamas.
La vigencia
del
republicanismo
no comercial
de Adam
Smith**

Autor: **David**

Casassas

Editorial:

Montesinos

Mataró, 2010

Pàgines: **472**

Preu: **24 euros**

**Adam Smith (1723-1790) va ser un
economista i filòsof escocès AVUI**

Smith conscient que els mercats no són entitats autònomes merament econòmiques, sinó que depenen de com ha estat políticament dissenyada la seva regulació, proposaria una idea de llibertat que enllaça amb una tradició històrica republicana emancipadora en què les asimetries de poder social han de ser corregides mitjançant la intervenció dels poders públics. Aquesta interposició en forma de regulació hauria de ser *tallafocs* i impedir que els mercats prenguin un format que derogui els vincles civilitzadors.

El resultat és un llibre ple de subtileses intel·lectuals, ben construït i original, escrit amb una prosa superb, que posa les condicions per a una discussió ben fonamentada sobre el problema de la llibertat política en el món contemporani. *